

**Департамент культури, національностей, релігій та
охорони об'єктів культурної спадщини**

**Одеської обласної державної адміністрації
Одеська обласна універсальна наукова бібліотека
ім. М. Грушевського**

Науково-методичний відділ

Про поетапне відновлення роботи бібліотек

Інструктивно-методичний лист

**Одеса
2020**

Постановою Кабінету Міністрів України від 4 травня 2020 р. № 343 карантин на всій території України подовжено до 22 травня.

Наразі це означає, що **НЕ ВІДМІНЕНО ЗАБОРОНУ** на проведення всіх масових (культурних, розважальних, спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів та роботу суб'єктів господарювання, що передбачає приймання відвідувачів, зокрема закладів культури. А відповідно до п. 3 статті 9 Закону України «Про культуру» до останніх віднесено зокрема й БІБЛІОТЕКИ. Тож як бібліотеки відповідно до постанови № 343 зможуть поетапно відновити свою діяльність і за яких умов?

Роботу бібліотек може бути відновлено із дотриманням наступних вимог:

- подання керівника закладу та рішення власника (органа управління) про відновлення – роботи, прийому відвідувачів із урахуванням можливості доїзду працівників до закладу і належності працівників до груп ризику;

- соціальне дистанціювання (1,5 м);

- регулярна дезінфекція;

- дотримання протиепідемічних заходів:

- забезпечення персоналу засобами індивідуального захисту (зокрема захист обличчя, очей, рук);

- перебування відвідувачів (не більше однієї особи на 10 кв.) можливе за умов наявності в них засобів індивідуального захисту, зокрема респіратори або захисні маски, у тому числі виготовлені самостійно.

Відновлення роботи бібліотек в Україні – питання часу. Рішення, що будуть прийняті власником (органом управління), мають враховувати адекватну оцінку локальної ситуації, бути виваженими, а керівники бібліотечних закладів забезпечать максимальну безпеку для всіх учасників взаємодії: як персоналу, так й відвідувачів. Детальна

інформація на блозі Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого¹.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» і беручи до уваги Рекомендації ВООЗ як знизити інфікування коронавірусом пропонується перелік певних правил та умов для відновлення безпечної для бібліотекарів і відвідувачів роботи бібліотек. За умови пом'якшення карантинних обмежень

На 1 етапі:

відновити послугу видачі документів з фонду бібліотеки через приймання замовлень користувачів телекомунікаційними та електронними каналами зв'язку, підбір відповідної літератури та її видачі за визначеним графіком через вікно або стіл видачі на вході у приміщення бібліотеки.

Умови та порядок:

- Забезпечення працівників відділів обслуговування, які надаватимуть послуги (2 особи), засобами безпеки (масками та/або захисними щитками для обличчя, рукавичками, антисептичними речовинами), поліетиленовими торбами для укладання підібраної для видачі літератури;

- Забезпечення працівників, задіяних для надання послуги з приміщення бібліотеки, перепустками для проїзду в громадському транспорті;

- Для уникнення можливого скупчення користувачів біля стола/вікна видачі, позначати тактильними лініями або перегородками обов'язкові безпечні (1,5-2 м.) та контролювати дотримання дистанції і відвідувачами і бібліотекарями;

---

¹ Лагуа Л. Уряд запровадив послаблення карантинних обмежень... Коли відновлять свою роботу бібліотеки? // Публ. б-ка об'єднаної територ. громади : блог Нац. б-ки України ім. Я. Мудрого. Дата публ.: 10.05.2020. URL: <https://oth.nlu.org.ua/?p=3795> (дата звернення: 12.05.2020).

- Розміщення оголошень біля входу в бібліотеку про необхідність особистої гігієни (гігієна рук, дотримання етикету при кашлі та чханні тощо);
- Забезпечення можливості для відвідувачів продезінфікувати руки (засіб для дезінфекції на столі/вікні видачі);
- Виділення місць та/або картонних коробок для тримання на обсервації книжок, повернених користувачами, терміном 10 діб.

На 2 етапі

відкриття приміщень бібліотеки для відвідування в обмеженому режимі.

За умови:

- Придбання та встановлення на кафедри видачі захисних прозорих акрилових екранів;
- Забезпечення працівників відділів обслуговування, які надаватимуть послугу, працюючи у відкритому для відвідування користувачами бібліотечному просторі почергово, за графіком (одночасно в усіх відділах на обслуговуванні 10 осіб, і ще 15 осіб для забезпечення змінності за графіком (всього 25 осіб), засобами безпеки (масками/щитками, рукавичками, антисептичними засобами) та перепустками для проїзду у громадському транспорті;
- У випадках формування черги користувачів біля кафедри видачі, контролювати розмежування та дотримання користувачами безпечних (1,5-2 м.) дистанцій між собою та з працівниками бібліотеки;
- Забезпечення для відвідувачів можливості продезінфікувати руки (засіб для дезінфекції у виділеному місці біля входу у приміщення та скористатися одноразовими поліетиленовими рукавичками для самостійного вибору книжок з фонду);
- Допускати у приміщення лише відвідувачів, які мають захисні маски або захисні засоби для обличчя, одночасно не більше 2 осіб (за винятком обох батьків (опікунів) з дитиною);

- Не допускати у приміщення бібліотеки відвідувачів, що мають гострі ознаки захворювань верхніх дихальних шляхів (наприклад, лихоманка, нежить, кашель, чхання, ускладнене дихання);

- Кількість осіб, яка може одночасно перебувати у приміщеннях відділів обслуговування, допускається у розрахунку 1 особа на 10 кв. м. площі простору, включаючи працівників бібліотеки;

- Працівники бібліотеки із захворюваннями верхніх дихальних шляхів, гострих кишкових інфекцій тощо, з ознаки ГРВІ (нежить, кашель, чхання, утруднене дихання, діарея, блювота тощо) до роботи у приміщення бібліотеки не допускаються. Працівникам з лихоманкою (37,3 С і вище), рекомендується негайно звернутися за допомогою до лікаря, з яким підписано декларацію;

- У випадку підтвердження у працівника хвороби COVID-19 (коронавірусної інфекції), він повинен по стану здоров'я пройти 14 днів ізоляції відповідно Стандартів медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)» (нова редакція);

- Працівникам, які підлягають ізоляції (старші 60 років та з групи ризику за станом здоров'я), працювати у відкритих для відвідування користувачів приміщеннях, забороняється;

- Зобов'язати працівників дотримуватися суворої гігієни рук (часто (принаймні кожні 2 години) мити руки рідким милом та теплою проточною водою, дезінфікувати їх антисептичними засобами для рук, не торкатися обличчя, очей, носа, рота тощо, дотримуватися етикету при кашлі та чханні);

- На внутрішніх процесах організувати роботу так, щоб якнайбільше працівників були убезпечені від контакту один з одним (відстань між робочими місцями – 1,5-2 метрів). Організація позмінного режиму роботи та у дистанційному форматі;

- Уникати прямого та близького контакту при передачі предметів (наприклад, книг, документів) (предмети залишати на столі та / або полицях);

- Обмежити час перебування кожного користувача у читальних залах годинаю щоденно, користувачів в інтернет-центрах 30 хв. щоденно. Користувачам WI-FI створити додаткові умови (встановлювати пластикові мобільні лавки назовні, під вітринами бібліотеки, в зоні досяжності WI-FI) для користування власними

гаджетами. Розвивати віддалене замовлення документів (книг) в бібліотеках (дистанційно), надавати копії фрагментів документів із фондів читальних залів (із дотриманням законодавства про авторське право) через електронні канали зв'язку;

- Робочі місця (столи та комп'ютерні місця) читального залу та інтернет-центрів розмістити на відстані не ближче 2 метри один від одного. Для роботи з технічними засобами допускати користувачів лише в масках. Забезпечити одноразовими поліетиленовими рукавичками.

- Кожні 3 години проводити систематичне вологе прибирання та дезінфекцію приміщень, відкритих для відвідування користувачами. Проводити щадне антисептичне очищення технічних засобів, що надаються у користування відвідувачам, після сеансу роботи кожного користувача.

3 етап

(зняття карантину)

Надання послуг в звичайному режимі зі строгим контролем дотримання графіка вологого прибирання приміщень та дезінфекції поверхонь столів, стільців, щадного антисептичного очищення технічних засобів, що надаються у користування відвідувачам.

Дотримуйтесь законодавчих норм найвищого органу виконавчої влади (карантин в країні діє до 22 травня), враховуйте рекомендації Міністерства охорони здоров'я та Головного державного санітарного лікаря України, тримайте комунікацію з локальними органами місцевого самоврядування.

ПРО ПОЕТАПНЕ ВІДНОВЛЕННЯ РОБОТИ БІБЛІОТЕК [Текст] : інстр.-метод. лист / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одес. облдержадмін. ; Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; [упоряд. Ю. С. Амельченко ; комп'ют. наб Н.П. Маловік; заг. редагування О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. А. Булгакова]. – Одеса, 2020. – 7 с. – 10х21,5. – 40 прим. : б.ц.

Ксерокс ОУНБ
Зам. № 18 від 12.05.2020 р.
Тираж 40 прим.